

ת"פ 2019/15 - מדינת ישראל נגד ג'האד אבו אסעיד (עציר) - בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 2019-15 מדינת ישראל נ' אבו אסעיד (עציר)
תיק חיצוני: 443759/2015

בפני כבוד השופט דניאל בן טולילה
המאשימה מדינת ישראל
נגד ע"י באת-כוחה עו"ד לי גורמן

הנאשם ג'האד אבו אסעיד (עציר) - בעצמו
נגד ע"י בא-כוחו עו"ד טאהר אלמכאווי

גזר-דין

הנאשם הורשע על-פי הודאתו בעבירות של כניסה לישראל שלא כדין, שימוש במסמך מזויף וזיוף בכוונה לקבל דבר. על-פי המתואר בכתב האישום, ביום 11.10.15 שהה הנאשם במתחם קניון "וואן" בבאר שבע כשאינו לו היתר כניסה או שהייה כדין. הנאשם השתמש במסמך מזויף בכוונה להונות, בכך שהציג בפני שוטרים תעודת זהות מזויפת הנחזית להיות על שם היימן ג'ליואת מהיישוב רהט, כשעל התעודה מודבקת תמונת הנאשם. עוד מתואר כי הנאשם זייף את תעודת הזהות בכך שהוציא מתוכה את תצלום בעל התעודה והדביק במקומה את תצלומו, וכי נכנס לישראל כשלושה חודשים לפני האמור לעיל, והועסק בבית הקפה לאחר שהציג את התעודה בפני מעסיקו.

באת-כוח המאשימה בטיעוניה הכתובים לעונש הפנתה לערכים המוגנים בהם פגע הנאשם, פגיעה המועצמת נוכח השימוש בתעודת זהות ישראלית, ונוכח כך שעשה בה שימוש ושהה באמצעותה בתחומי המדינה פרק זמן ממושך. עוד הפנתה להחמרה המתבקשת נוכח המצב הבטחוני הרעוע.

בא-כוח הנאשם מנגד סבור כי גם אם נלוותה לכניסתו של הנאשם עבירת זיוף, הרי שיש לראותה כחלק מעבירת השהייה הבלתי חוקית, ולא כעבירה פלילית העומדת בפני עצמה. הזיוף והשימוש בתעודה נועדו להכשיר את שהייתו ועבודתו ולא מעבר לכך. הנאשם נשוי לאישה ישראלית ואב לבן, ומשכך מצוקתו ורצונו לשהות במדינה אף גבוהים יותר מאשר על דרך הכלל. אין המדובר בזיוף מתוחכם. בנסיבות תיק זה, על רקע המפורט לעיל ועל רקע אורכו של המאסר המותנה, ניתן להסתפק בהפעלתו של המאסר המותנה ולא מעבר לכך. הנאשם מצידו ציין כי הגיש בקשה לאיחוד משפחות לפני כשנה וחצי, אולם טרם קיבל תשובה.

דין והכרעה:

בביצוע עבירת השב"ח, פגע הנאשם בזכותה של המדינה לקבוע את זהות הבאים בשעריה ובזכותה להסדיר את מדיניות שוק העבודה באמצעות מתן היתרי שהייה. כך גם, יש בעבירות השהייה הבלתי חוקית משום הכבדה על רשויות אכיפת החוק וכוחות הביטחון, הנדרשים להשקיע משאבים לא מבוטלים על מנת לטפל בתופעה, גם אם מדובר בשב"חים שנכנסים לצרכי פרנסה. אין גם להתעלם מהעובדה כי בעבירת הכניסה לישראל שלא כחוק, טמון סיכון פוטנציאלי לביטחון אזרחי ותושבי מדינת ישראל.

יפים לעניין זה דבריו של כב' השופט ס' ג'ובראן בעניין אלהרוש:

"מושכלות ראשונים הם כי הכניסה לישראל שלא כדין ומבלי היתר פרטני פוגעת בביטחון המדינה, בזכותה לקבוע את הבאים בשעריה ועלולה להגדיל את הסיכון לפשיעה מצד אלו ששוהים בה לא כדין... אין חולק כי עצם תופעת הכניסה שלא כדין מגדילה את הפוטנציאל לסיכון בטחוני, בין היתר בכך שהיא פותחת פתח לזליגת פעילות חבלנית עוינת (פח"ע) לתחומי מדינת ישראל ובכך מסכנת את בטחון תושביה."

יחד עם זאת, בעניין אלהרוש צוין כי מקום בו מדובר בנאשמים אשר נכנסו שלא כחוק לתחומי מדינת ישראל אך ממניעים כלכליים ולצרכי פרנסה, הרי שמידת הפגיעה שלהם באינטרס המוגן של ביטחון המדינה הינה פחותה.

בעניינו של הנאשם שבפניי, מתווספת חומרה לעבירת השהייה, שכן נלוותה לה גם עבירה של זיוף ושימוש במסמך מזויף. המדובר בעבירות קלות לביצוע וקשות לגילוי. הזיוף עצמו לא נעשה באופן מתוחכם, וכפי שעולה, מצא ביטוי בהחלפת התמונה של מחזיק תעודת הזהות בתמונתו של הנאשם. הגם כך, בגדרי עבירות הזיוף, הרי שזיוף תעודת זהות ישראלית מצדיק החמרה, שכן השימוש בתעודת זהות ישראלית נועד להסוות את עצם היות המחזיק בה שוהה בלתי חוקי, ויש בה לאפשר, מבחינה פוטנציאלית, לבצע פעולות נוספות תחת אותה זהות בדויה. בעניינו של הנאשם שבפניי, בצמידות לתעודת הזהות המזויפת היה מצוי גם ספח תעודת הזהות עם פרטיו האישיים של בעליה החוקיים. דברים אלו נאמרים במאובחן מאישור שהייה שלא כדין שבו גם אם הפרטים מזויפים, האוחז באותו רישיון אינו מסתיר מפני גורמי אכיפת החוק את דבר היותו תושב הרשות (כאשר אישורים אלו מוגבלים למקום עבודה ספציפי תוך תיחום לשעות העבודה מוגדרות).

לא זו אף זו, הנאשם שהה בישראל כשלושה חודשים עובר למעצרו, ולמעשה העתיק את מרכז חייו לתוך המדינה, דבר שיש להניח שנעשה גם על רקע היותו נשוי לאזרחית ישראלית. על בסיס אותה זהות בדויה התקבל לעבודה בבית קפה. במובנים מסוימים חסד עשתה המאשימה עם הנאשם עת בחרה שלא להאשימו גם בעבירה של קבלת דבר במרמה. מעשה זה יכול, ולו בעקיפין, גם לסבך את מעסיקו, שיכול והיה נדרש לתת הסברים על העסקתו של שוהה בלתי חוקי.

עצם הזיוף הוא לכשעצמו מלמד על תכנון מוקדם וכוונה לשהות בתחומי המדינה שלא רק לצורכי עבודה. הנאשם מצד אחד מבקש את חסדי המדינה שתאשר לו איחוד משפחות, ובה בעת, בעודו ממתין לתשובה, פועל באופן פלילי ודה-פקטו מכשיר את שהייתו.

השלכת המצב הביטחוני הנוכחי על עונשם של הנאשמים:

בעניין אלהרוש נקבע כי מתחם העונש ההולם בעבירות של כניסה לישראל שלא כחוק לצרכי פרנסה, כשזו נעברת בפעם הראשונה ולא נלוות לה עבירות נוספות, **נע בין מאסר מותנה לחמישה חודשי מאסר בפועל**. נשאלת איפה השאלה האם יש במצב הביטחוני כדי להחמיר עם הנאשם אם לאו.

בשאלה העקרונית סבורני כי לנוכח פסיקתו של בית המשפט העליון, לא יכולה להיות מחלוקת כי מצב ביטחוני קשה יכול להשפיע על מידת העונש שייגזר בגין ביצוע עבירות של כניסה לישראל שלא כחוק. כך למשל, קבע כב' השופט ס' ג'ובראן בעניין אלהרוש בפסקה 65 לפסק דינו:

"מידת החומרה של עבירת השב"ח נגזרת מהמצב הביטחוני. היא עשויה להשתנות עם שינוי העתים ואף עשויה להשתנות ממחוז למחוז. יש לבחון ולהתאים מעת לעת את מתחם העונש ההולם ואת העונש הראוי בתוך המתחם בגין עבירה זאת על פי תנאי הזמן והמקום, כך שאת מסקנתנו בפסק דין זה יש לבחון על רקע נסיבות ומצב בטחוני נתון [ההדגשות לא במקור - ד.ב.ט]."

אף לטעמי יש ממש בעתירתה של באת כוח המאשימה להחמיר בעונשם של נאשמים בעבירות של כניסה לישראל שלא כחוק עת שורר במדינה מצב ביטחוני רעוע וזאת ממספר סיבות. ראשית, בימים אלו, כוחות הביטחון נדרשים להקצות משאבים רבים, הן אנושיים והן כלכליים, לצורך אבטחתם של אזרחי מדינת ישראל לכל אורכה ורוחבה של המדינה. ביצוע עבירות כגון אלו שביצעו הנאשמים מקשה עוד יותר על עבודת רשויות הביטחון, אשר נדרשים להפנות תשומות על מנת לטפל ולמגר את תופעת חדירתם של השוהים הבלתי חוקיים לתחומי מדינת ישראל.

שנית, גם אם אין בכניסתם לשטחי מדינת ישראל של השוהים הבלתי חוקיים המבקשים אך למצוא מקור פרנסה כדי לפגוע באופן ישיר בביטחונה של מדינת ישראל, הרי שעצם כניסתם של תושבי הרשות הפלסטינאית לתוך תחומי המדינה שלא תחת עינם הפקוחה של גורמי הביטחון יוצרת, ולו בעקיפין, פוטנציאל לפגיעה ביטחונית. בהקשר לכך, לא ניתן א-פרוירית לאבחן בין השוהים הבלתי חוקיים המבקשים להיכנס לשטחי המדינה ממניעים כלכליים בלבד לבין כאלו המבקשים לפגוע בביטחונה של המדינה ואזרחיה. ואכן, לדאבון הלב, ניסיון החיים מלמד כי לא אחת אותם מפגעים נכנסו לשטחי מדינת ישראל מתחומי הרשות הפלסטינאית.

שלישית, מסכים אני עם הטענה כי בשעה שברחובות ישראל מתרחשים פיגועי טרור, שומה על בית המשפט אף ביתר שאת להעלות תרומתו לשם מניעת תופעת השוהים הבלתי חוקיים ולשם הרתעתם של אלו, וזאת יש לעשות באמצעות הטלת עונשים מחמירים מאלו המוטלים בימים של רגיעה ביטחונית.

משנקבע שהמצב הביטחוני מהווה שיקול ממכלול שיקולים לצורך גזירת עונשם של הנאשמים, נשאלת אפוא השאלה כיצד אמורה אותה החמרה בענישה לבוא לידי ביטוי: האם בגדרי המתחם שנקבע בהלכת אלהרוש או ע"י קביעתו של מתחם עונש הולם חדש וכנגזרת מכך האיזונים המתבקשים בגדרי אותם מתחמים שייקבעו ע"י בית המשפט.

בת"פ 30053-09-15 מ"י נ' חמזה גבריל מותב זה חיווה דעתו כי ככל שהדבר נוגע לכניסה שעה שהמצב הביטחוני רעוע יש לראות זאת כחלק מנסיבות ביצוע העבירה ועל כן יש מקום לקבוע מתחם עונש הולם מחמיר מזה שנקבע בהלכת אלהרוש שתחילתו מספר ימי מאסר בודדים. מנגד, כאשר מדובר בכניסה שבוצעה עובר לקיומו של המצב הביטחוני החריג הדבר צריך לבוא לידי ביטוי בגדרי המתחם ולא בקביעתו של מתחם שונה מזה שנקבע באלהרוש.

בעניינו של הנאשם שבפניי, לנוכח כך שזה היה מצוי בארץ שלושה חודשים לפני מעצרו בטרם המצב הביטחוני התדרדר, הרי ששיקולי הרתעת היחיד והרבים נוכח ההרעה במצב הביטחוני ימצאו את ביטויים בגדרי מתחם העונש ההולם.

לאור כל האמור לעיל, ולאחר שהבאתי בחשבון את הערכים שנפגעו כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים, את מידת הפגיעה בהם ואת מדיניות הענישה הנוהגת, הריני לקבוע כי מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם בגין מכלול העבירות בהן הורשע, נע בין חמישה לשנים-עשר חודשי מאסר בפועל.

בקביעת עונשו של הנאשם בגדרי המתחם ולקולא תילקחו בחשבון הודאתו, החיסכון בזמן שיפוטי יקר, מצבו הכלכלי הקשה, כפי שנלמד מטיעוני בא-כוחו. כך גם תילקח בחשבון עובדת היותו תושב השטחים הנעדר מעטפת תומכת, ומכאן שמעצרו ומאסרו קשים אף יותר מאשר על דרך הכלל.

מנגד ולחומרה יש לתת משקל לעברו הפלילי הכולל ארבע הרשעות קודמות בעבירות שב"ח אך לא רק. ביתר פירוט, בשנת 2003 הורשע הנאשם בעבירות זהות לאלו שעליהן הוא נותן את הדין כיום, עבירות שעניינן כניסה לישראל שלא כדין, שימוש במסמך מזויף, התחזות כאדם אחר והסעת תושב זר, ונגזרו עליו שבעה חודשים מאסר בפועל; בשנת 2012 נגזרו על הנאשם שישה חודשים מאסר בפועל בגין נהיגה פוחזת ברכב, הפרעה לשוטרי וכניסה לישראל שלא כדין; ואך בחודש ספטמבר 2014 נגזרו על הנאשם שבעה חודשים מאסר בפועל בגין עבירה של כניסה לישראל שלא כדין, עונש אשר כולל הפעלת מאסר מותנה בן שישה חודשים בחופף. נמצא כי מדובר בנאשם שגם מאסרים ממושכים יחסית אותם ריצה, וגם מאסרים מותנים שתלויים ועומדים נגדו, אין בהם כדי למנוע ממנו לחזור ולחטוא בעבירות דומות. בנסיבות האמורות לעיל, הרי שיש מקום לתת משקל לשיקולי הרתעת היחיד לצד הרתעת הרבים, וזאת בשים לב לנפוצות העבירות בהם הורשע, ובהצטרף למצב הביטחוני כפי שפורט לעיל.

אשר לאופן הפעלתו של המאסר המותנה, על דרך הכלל יש להפעיל מאסר כזה במצטבר לכל עונש אחר. עיקרון זה מוצא ביטוי גם בהוראת סעיף 58 לחוק העונשין. בעניינו של הנאשם שבפניי, ולו לפני משורת הדין, נוכח הודאתו, נוכח ארכו של המאסר המותנה ונוכח העונש שיושט עליו בגין תיק זה, אורה על חפיפתו של חלק מן המאסר המותנה. כך גם, נוכח מצבו הכלכלי, אמנע מהשתת עיצום כספי, הגם שנכון וראוי היה לעשות כן.

סוף דבר, מכל המקובץ לעיל הנני לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. שבעה חודשים מאסר בפועל שיימנו מיום מעצרו, 11.10.15;

ב. מורה על הפעלת המאסר המותנה בן ארבעת החודשים מת"פ 35442-06-14, כך שחודשיים ממנו יהיו

במצטבר לעונש המאסר האמור בסעיף א' לעיל וחודשיים בחופף. בסך-הכול יהיה על הנאשם לרצות תשעה חודשים מאסר בפועל שיימנו מיום מעצרו;

ג. שישה חודשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו, שלא יעבור עבירות של זיוף, שימוש במסמך מזויף או התחזות לאדם אחר;

ד. ארבעה חודשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו שלא יעבור עבירות לפי חוק הכניסה לישראל;

ה. מורה על הפעלת ההתחייבות על סך 6,000 ₪ מת"פ 35442-06-14. לא תשולם ההתחייבות עד ליום 1.2.16 יהיה על הנאשם לרצות 15 ימי מאסר תמורתה, במצטבר לכל עונש מאסר אחר אותו הוא מרצה.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

תשומת לב שב"ס כי כתובתו הרשומה של הנאשם בכתב האישום הינה בריג', אשר נמצאת ברצועת עזה, בעוד שמהעתק תעודת הזהות שהוצג לבית המשפט, וכן על-פי דבריו של הנאשם, הוא מתגורר בקלקיליה, ועל-כן יש להורות להשיבו למחסום בתום ריצוי המאסר, בהתאם לנהלים בכגון דא.

ניתן היום, י"ב בטבת התשע"ו, 24 בדצמבר 2015, במעמד הצדדים.

דניאל בן טולילה, שופט